

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

med det erfaringsmateriale, som er indhøstet vedrørende omskolingen. Det drejer sig først og fremmest om problemerne for de selvstændige inden for en lang række områder, hvor det ikke bare er sådan, at visse mindre selvstændige mister deres erhverv, fordi der foregår en vis destruktion af disse erhvervsgrupper, men hvor der naturligvis også finder en vis vandring sted, først og fremmest fra at være selvstændig til at blive lønmodtager, men gerne i større omfang end hidtil også overgang fra lønmodtagernes rækker til de selvstændiges. Det er nemlig, som om de selvstændige ikke har fundet sig til rette inden for forsøgslovgivningen. Adskillige har givet udtryk for, dels over for organisationerne, dels over for os enkeltvis, at de i og for sig har følt det en lille smule skuffende. Der har i for få tilfælde været muligheder for, at den selvstændige, som skulle gå ind i et andet erhverv, virkelig kunne stå i den situation, at han følte, at her stod han i et frit erhvervsvalg. Den, som skulle skifte erhverv, har oftest haft den følelse, at nu var der mulighed for at gå ind i en omskoling på dette ganske bestemte område, og så måtte han vælge det. Jeg tror, at vi her ligesom skal lidt videre; jeg tror, at der uden for landets grænser er erfaringer at hente og også et bredt erfaringsgrundlag, som vi kan tappe en hel del af.

Må jeg sige om bestemmelserne vedrørende erhvervsforberedende uddannelse af unge, at her har vi en lovgivning, som stammer fra en periode i 1930'erne, hvor der var en enorm arbejdsløshed, som i særdeleshed ramte de unge. Nu står vi i den situation, at vi må sige, at nu er 1930'ernes arbejdsløshedsperiodes problemer overstået, og nu kan vi indpasse den lovgivning, som vi gennemførte på daværende tidspunkt, i en mere moderne og aktiv arbejdsmarkedspolitik. Jeg hilser denne nydannelse, og at tiden er moden til denne nydannelse, med megen glæde og vil sige, at nu mister vi altså Klosterrheden — gården derovre, som har gjort et arbejde for de unge — og Stensbæk, der går over til at blive specialarbejderskoler. Tilbage har vi Kofoeds træningsskole, og jeg er glad for, at der i forslaget er givet plads, sådan tror jeg jeg må forstå det, til en øget og en stabil støtte til Kofoeds træningsskole,

som er en skole, der varetager helt specielle opgaver.

Jeg vil gerne på det radikale venstres vegne sige, at vi er meget tilfredse med lovforslaget. Der kan om omskolingsproblematikken, specielt hvad angår de selvstændige, være ting at drøfte i udvalget. Der kan også være enkelte andre ting at drøfte, men jeg tror, der specielt på det område er ting, som vi må have gennemdrøftet meget nøje. Jeg vil på den baggrund gerne på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget.

Villy Christensen: I dette lovforslag foreslås mange redaktionelle og tekniske ændringer, men det er et lovforslag, som vi må vise megen interesse, for det er en lovgivning af væsentlig betydning ikke alene for det enkelte menneske, men også for arbejdsmarkedet og for samfundet.

I den hurtige tekniske udvikling, vi er inde i, er det meget nødvendigt, at vi hurtigt kan dygtiggøre eller omskole vores arbejdskraft i takt med den udvikling, og dertil kan nogle af ændringerne i lovforslaget medvirke, især for de gruppers vedkommende, for hvem der vil ske en forøgelse af kursusgodtgørelse, grupper, for hvem det hidtil har været en økonomisk belastning at dygtiggøre eller omskole sig, og som i forvejen havde en så lille indkomst, at deres forbrug ikke kunne skæres længere ned. Det drejer sig om de grupper, som blev ramt af spærrereglen, der gik ud på, at en person ikke under uddannelse kunne oppebære mere end $\frac{4}{5}$ af sin hidtidige indkomst.

Personlig har jeg haft mange problemer på de arbejdspladser, jeg hidtil har beskæftiget mig med, for at få folk til at tage på disse specialarbejderskoler. Mange af disse folk, jeg her tænker på, er folk, der er kommet ind ude fra landdistrikterne, deriblandt landmænd. Jeg vil med det samme sige, det er for de flestes vedkommende dygtige og stræbsomme folk, som vi er glade for på arbejdspladsen, men disse folk får i kraft af deres mangel på viden og kunnen altid det hårdeste og kedeligste job på arbejdsmarkedet, og det er som regel også til den dårligste betaling, for det er ikke den gruppe af mennesker, vi mangler, dem har vi som sagt nok af, det er specialarbejderne og de uddannede.